

4. század végén összeállított Notitia Dignitatum hivatali jegyzéke szerint contra Florentiam erődjébe helyezték át Altinum auxiliáris castellumából egy lovas-íjász alakulatot. A 19. század végén sikeresen azonosított Florentia és Altinum erőssége nyomán úgy tűnt, az ellenerőd lokalizációja is elérhető közelségbe került. A szabályozott Szekcsői–Duna a századfordulón megváltoztatta eróziós-akkumulációs képességét, így épp időben tárta fel egy ókori erősség alapjait az említett kutatási területen. Kézenfekvő megoldásnak tűnt e romokat contra Florentiam ellenerődjével azonosítani. Az 1950-es években feltárt katonai objektum azonban egy Verőce-típusú hídfőállás alapjait rajzolta ki, amelyet viszont sohasem szoktak elnevezni, így a római jegyzékbe sem kerülhetett be. Lokálpatrióta amatőr régészek irányították rá a kutatók figyelmét a kikötőerőd szomszédságában lévő lappangó romokra, amelyek újabb erősség maradványait sejtetik a kérdéses területen. A legfrissebb geofizikai mérések egy négyzetes alaprajzú objektum alapfalait mutatták ki a helyszínen, amelyek viszont túl nagyok ahhoz, hogy a Notitia jegyzékében szereplő burgus erőd típus méretének megfeleljenek. Meglepő módon egy harmadik erősség romjait is sikerült kimutatni a közelben, de az ellenerőd azonosítása továbbra is várat magára. Munkámban a bal parti erősség felfedezésének és feltárásának folyamatát mutatom be, majd a legújabb eredmények tükrében kísérletet teszek contra Florentiam erődjének lokalizálására.

Németh Roland (Pécsi Tudományegyetem)

Fémkeresővel a régészet szolgálatában - Ménfőcsanak római érmei

Az érmék régen is, akárcsak manapság, a fizetés legfőbb eszközei voltak. Emellett szerepük azért is fontos, mivel segítségükkel a kor gazdaságtörténetére is következtetni lehet.

Az éremverés, gazdasági szerepe mellett, a politika egyik legfontosabb eszközévé is vált. Propagandisztikus célokat is szolgált, hiszen a császárok ezzel az eszközzel hirdették hatalmukat.

A régészetben az egyik legfontosabb a kormeghatározás, ebben jelentős szerepe van az érméknek. Manapság egyre jobban előtérbe kerülnek az ásatások során a fémdetektoros kutatások, melyek eredményeképpen többszöröződik a megtalált fémtárgyak és érmék száma a lelőhelyeken.

Lehetőségem nyílt szakdolgozatom témájának választani a győr-ménfőcsanaki éremanyagot. A vizsgált érmék kapcsán fontos kiemelni, hogy Ménfőcsanakon egy fémkeresős kutatás keretében kerültek elő. A Redő Ferenc által készített Katalógusban összesen 1627 érmét számlál a 2010-11-es fémkeresős kutatás során előkerült leletanyag, ebből 1466 római korú érem képezi a vizsgálatom alapját.